

Rozpočet na APTP na rok 2009 je opäť nízky a nereaguje na hospodársku krízu

Rozpočet na rok 2009, ktorý schválil v piatok parlament, nedostatočne reflektuje potreby trhu práce. Z pohľadu Inštitútu zamestnanosti je potrebné najmä v čase ekonomickej krízy dávať dôraz na efektívnu a účinnú politiku zamestnanosti, ktorá je schopná opätovne začleňovať nezamestnaných na trh práce.

Slovenský trh práce sa už dlhodobo vyznačuje vysokou mierou nezamestnanosti, najvyššou mierou dlhodobej nezamestnanosti spomedzi všetkých krajín EÚ 27 a nízkymi výdavkami na politiku trhu práce meranej napríklad v pomere k HDP. Okrem toho pozorujeme na Slovensku nevyhovujúcu štruktúru dopytu a ponuky práce ako aj nedostatok zamestnateľnej pracovnej sily.

Aj roku 2008 napriek miernemu poklesu miery nezamestnanosti či už podľa štatistík Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) alebo aj podľa štatistík zverejňovaných Európskym štatistickým úradom (Eurostatom) zostáva miera nezamestnanosti na Slovensku jedna z najvyšších v EÚ. Výsledky miery nezamestnanosti sú o to alarmujúcejšie, že Slovensko ich vykazuje pri vysokom hospodárskom raste.

Štruktúra nezamestnaných pritom hovorí jasnou rečou, viac ako 50% je bez práce viac ako jeden rok a zaraďujeme ich tak k dlhodobo nezamestnaným. Podľa štatistík Eurostatu je to na Slovensku až viac ako 70% zo všetkých nezamestnaných.

Rozpočet na rok 2009, ktorý schválil v piatok parlament, nedostatočne reflektuje potreby trhu práce. Z pohľadu Inštitútu zamestnanosti je potrebné najmä v čase ekonomickej krízy dávať dôraz na efektívnu a účinnú politiku zamestnanosti, ktorá je schopná opätovne začleňovať nezamestnaných na trh práce.

Problémom je, že rozpočet na rok 2009 ráta síce zo zvýšenými výdavkami oproti roku 2008, avšak v porovnaní s rokom 2007 **ide len o nepatrné zvýšenie**. Navyše až takmer 80% tohto rozpočtu tvoria prostriedky z Európskeho sociálneho fondu. Štátny rozpočet okrem povinného spolufinancovania prispeje len 18,1%, čo predstavuje 30 296 952 eur (cca 910 mil SK), pričom viac ako polovica týchto výdavkov je určená priamo na tvorbu plánovaných 18 300 pracovných miest.

Pri pohľade na **štruktúru výdavkov rozpočtu** na rok 2009 je jasné, že štát chce politiku zamestnanosti riešiť prakticky iba prostredníctvom eurofondov. Ich čerpanie je však problematické, pretože za roky 2007 a 2008 sa nevyčerpalo takmer nič (okolo 1.2 mld Sk z programovacieho obdobia 2007-2013, z plánovaných 10 mld Sk). Pritom podľa výpočtov Ekonomického ústavu SAV neskoré čerpanie eurofondov pripraví Slovensko o osminu ich efektov na HDP.

Podľa správy Európskeho štatistického úradu Eurostatu dáva Slovensko na aktívne opatrenia 21,9% zo všetkých výdavkov a 26,4 % ide na služby zamestnanosti vrátane réžie úradov práce.

Tlačová správa

V Bratislave 3. decembra 2008

Na pasívnu politiku dávame približne 51,8% výdavkov, avšak keď sa pozrieme na jednotlivé položky, zistíme že ide o veľmi netypické zloženie výdavkov. Na podporu v nezamestnanosti a ďalšie dávky ide 17,8 %, čo je najnižší podiel z celej EÚ a na vyplácanie predčasných dôchodkov, ktoré sa tiež chápu ako výdavok pasívnej politiky trhu práce (PPTP), ide zasa naopak takmer najviac z celej EÚ až 33,3% (v Poľsku je to 38,8%). Vo väčšine krajín EÚ smeruje na podporu nezamestnaných najčastejšie vyše 50% z výdavkov na PPTP a predčasné dôchodky tvoria okolo 10%.

Z výdavkov na aktívnu politiku trhu práce **dávame na vzdelávanie najmenej**. Vzdelávanie je pritom v členských krajinách EÚ najčastejšie využívané aktívne opatrenie, až 41% z výdavkov na APTP smeruje do týchto oblastí. Najviac vynakladá Estónsko a Rakúsko (až 86%, resp. 74%) a naopak najmenej vynakladá Slovensko a Česká republika (menej ako 10% z výdavkov na APTP). Spomedzi všetkých krajín pritom Slovensko vynakladá na toto opatrenie APTP najmenej, len 6,8%. V roku 2007 sa podľa údajov UPSVaR vzdelávalo 8 890 osôb, čo je o 20 krát menej ako sa zúčastnilo aktivačných prác. Podľa údajov Eurostatu dávame na vzdelávanie jedného nezamestnaného 12,1 eura (čo je tri krát menej ako v Bulharsku), zatiaľ čo v susednom Rakúsku je to 5 276 eur.

Aktívna politika trhu práce by preto mala byť zameraná najmä na zvyšovanie priestorovej ale aj profesnej mobility na trhu práce, čo ako vidíme z dostupných údajov sa nedeje a **aktívna politika sa tak stáva skôr nástrojom sociálneho zmieru ako reálneho zvyšovania zamestnanosti**.

Rozpočet na APTP na rok 2009

Aktívna politika trhu práce	2006 v mil. eur	2007 v mil. eur	2008 v mil. eur	2009 v mil. eur
zdroje EÚ - rozpočet skutočnosť	109,06	168,23	106,22	167,68
zdroje zo ŠR- APTP - rozpočet	50,72	25,09	16,6	30,3
zdroje celkom - rozpočet	159,78	193,32	122,82	197,98

Tlačová správa

V Bratislave 3. decembra 2008

Výdavky na PTP ako percento HDP - rok 2006

Poradie	Kód	Región	Hodnota
1.	DE	Nemecko	2,97
2.	BE	Belgicko	2,90
3.	NL	Holandsko	2,68
4.	FI	Fínsko	2,54
5.	FR	Francúzsko	2,32
6.	SE	Švédsko	2,28
7.	ES	Španielsko	2,16
8.	AT	Rakúsko	2,11
9.	PT	Portugalsko	1,84
10.	IE	Írsko	1,57
11.	IT	Taliansko	1,27
12.	PL	Poľsko	1,16
13.	NO	Nórsko	1,08
14.	LU	Luxemburg	1,04
15.	CY	Cyprus	0,76
16.	SI	Slovinsko	0,66
17.	SK	Slovenská republika	0,65
18.	HU	Maďarsko	0,64
19.	BG	Bulharsko	0,63
20.	UK	Spojené kráľovstvo	0,60
21.	MT	Malta	0,56
22.	LV	Lotyšsko	0,54
23.	CZ	Česká republika	0,49
24.	RO	Rumunsko	0,43
25.	LT	Litva	0,39
26.	EE	Estónsko	0,15

Zdroj: Eurostat